

Institutiones Theologicae Ad Usum Seminariorum

Simonnet, Edmond

Venetiis, 1731

Art. 5. Utrùm Verbum ita assumpserit corpus & animam, ut divinitas,
corpus & anima in unam naturam coaluerint.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-83614](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-83614)

ne 7. in definitione Christum agnoscere perfectum Deum, & perfectum hominem.

Ex his autem sic adhuc brevitè argumentor. Filius Dei per incarnationem factus est homo; Christus est perfectus homo, est verus homo. Atqui homo est totum substantiale ex corpore humano, & anima rationali constans. Ergo, &c. Item Filius Dei incarnatus, nobis consubstantialis est secundum humanitatem; sicut Deo Patri consubstantialis est secundum divinitatem. Ergo sicut Patri consubstantialis est secundum divinitatem, quia unam & eandem numero naturam divinam habet cum Patre: ita nobis secundum humanitatem consubstantialis est, quia unam & eandem specie naturam humanam habet nobiscum, adeoque naturam humanam habet, corpore & anima rationali constans. Amplius, Christus Deo Patri consubstantialis est secundum divinitatem, quia habet attributa omnia essentialia, quibus constituitur divinitas. Ergo nobis consubstantialis est secundum humanitatem, quia habet partes omnes essentielles quibus natura humana constituitur.

RESPONSIO II.

Verbum assumpsit corpus humanum ex Virgine Maria.

Prob. 1. Ex Scriptura. Nam Matthæi c. 1. dicitur: Jacob genuit Joseph virum Mariæ de qua natus est Jesus qui vocatur Christus. Et inferius: Noli timere accipere Mariam conjugem tuam: quod enim in ea natum est, de Spiritu sancto est: pariet autem filium, & vocabis nomen ejus Jesum. Luc. c. 1. Mariæ dicit Angelus: Ecce concipies in utero, & paries filium, & vocabis nomen ejus Jesum: Hic erit magnus, & Filius altissimi vocabitur. Et inferius: Spiritus sanctus superveniet in te, & virtus altissimi obumbrabit tibi; ideoque & quod nascetur ex te sanctum, vocabitur Filius Dei. Et Apostolus ad Galatas cap. 4. sic ait: At ubi venit plenitudo temporis, misit Deus Filium suum, factum ex muliere.

2. Ex symbolis, Apostolico scilicet, in quo dicitur: Qui conceptus est de Spiritu sancto, natus ex Maria Virgine. Constantinopolitano, in quo dicitur: Et incarnatus est de Spiritu sancto, natus ex Maria Virgine. Et Athanasiano, in quo hæc habentur: Deus est ex substantia Patris ante omnia secula genitus; & homo est ex substantia matris in secula natus.

3. Auctoritate Conciliorum generalium, Ephesini scilicet, à quo approba est, & suscepta Cyrilli ad Nestorium epistola, in qua hæc leguntur: Non dubitarunt (sancti Patres) sacram Virginem Deiparam appellare; non quod Verbi natura, ipsiusve divinitas ortus sui principium ex sancta Virgine sumpserit; sed quod sacrum illud corpus, anima intelligente perfectum, ex ea traxerit, cui & Dei Verbum secundum hypostasim unitum; secundum carnem natum dicitur. Chalcedonensis: in definitione fidei dicentis: Ante secula quidem de Patre genitum secundum deitatem, in novissimis autem diebus eundem propter nos & propter nostram salutem ex Maria Virgine Dei genitrice secundum humanitatem, unum eundemque Christum, &c. Constantinopolitani secundi, canone secundo anathematizantis eum, qui non confiteretur Dei Verbi duas esse naturas, unam quidem ante secula ex Patre, alteram vero in ultimis diebus ejusdem ipsius, qui de cælis descendit, & incarnatus de sancta gloriosa Dei genitrice & semper Virgine Maria, natus est ex ipsa Constantinopolitani tertii, in fidei expositione verba. Chalcedonensis proximè citata adoptantis. Nicæni secundi, in definitione fidei, in qua sic loquuntur Synodi Patres: Confitemur autem & Dominam nostram sanctam Mariam proprie ac veraciter Dei genitricem, quoniam peperit carne unum ex sancta Trinitate, Christum videlicet Deum nostrum.

4. Auctoritate Patrum, & primò quidem eorum, qui scripserunt ante quartum sæculum, & quorum testimonia relata sunt articulo superiore. 2. Eorum: qui post tertium sæculum, sed ante Ephesinam Synodum scripserunt; pro quibus omnibus sint Athanasius, qui

in sua ad Epictetum epistola, in Ephesina Synodo laudata, sic loquitur: Quomodo quidam, qui inter Christianos censentur, in questionem vocare audent, Dominusne, quem Maria in lucem edidit, natura quidem & essentia Dei Filius existat, secundum carnem vero ex semine David, & sanctæ Mariæ carne ortum ducat? ... Quomodo rursum christiani hominis appellationem usurpare non verentur, qui Verbum in hominem sanctum, perinde ac in aliquem Prophetarum, descendisse asserunt, & non ipsum, sumpio ex Maria corpore, hominem factum, sed alium Christum, alium rursum esse Dei Verbum, quod ante Mariam, & secula erat Filius Patris.

Gregorius Nazianzenus in epistola 1. ad Cledonium, in qua sic ait: Si quis Mariam Deiparam esse inficiatur, à Deo alienus est. Si quis per Virginem, perinde ac per fistulam, measse, nec in ea divino humanoque modo simul formatum esse dixerit, divino quidem, quia citra viri commercium, humano vero, quia communi pregnantium lege anathema sit.

Et Ambrosius libro primo de fide cap. 16. ubi hæc Apostoli verba, Misit Deus Filium suum, factum ex muliere, factum sub lege, sic interpretatur: Filium, inquit, suum, non unum de multis, non communem, sed suum, suum cum dicit, generationis æternæ proprietatem significavit. Hunc postea factum ex muliere asseruit, ut factura non divinitati, sed assumptioni corporis adscriberetur, factum ex muliere (Maria scilicet) per carnis susceptionem, &c.

3. Ex Patribus qui scripserunt post Ephesinam Synodum; pro quibus omnibus hic nobis duo sufficient, nempe sanctus Leo in sua ad Flavianum epistola, in qua sic loquitur: Idem verò sempiterni genitoris unigenitus sempiternus, natus est de Spiritu sancto ex Maria Virgine; que natiuitas temporalis illi natiuitati divine & sempiternæ nihil minuit, nihil contulit... conceptus quippe est de Spiritu sancto intra uterum Matris Virginis, que ita illum salva virginitate edidit, quemadmodum salva virginitate concepit.

Et sanctus Damascenus lib. 3. orthodoxæ fidei cap. 2. ubi hæc habet: Neque enim Deus Verbum præexistenti seorsim carni unitus est, verum posteaquam in sanctæ Virginis utero immigravit, citra ullam circumscriptionem in hypostasi sua, ex castis ipsius perpetuæ Virginis sanguinibus carnem animæ rationali atque intellectuali animatam condidit, humane nimirum conspersione primitias assumens, ac Verbum ipsum carni hypostasis factum est, &c.

Dices. Apostolus, prima Corinthiorum cap. 15. ait: Primus homo de terra terrenus; secundus homo de cælo cælestis. Ergo falsum est, quod Verbum corpus humanum assumpserit ex Virgine Maria. R. neg. conf. Nam Apostolus Christum appellat hominem cælestem, & dicit eum de cælo venisse, quia sic est homo, ut etiam sit Deus, cum sit persona divina in duabus naturis subsistens. Hanc responsionem suggerit Leo Magnus in sua ad Flavianum epistola: Propter hanc, inquit, unitatem personæ, in utraque natura intelligendam, & Filius hominis legitur descendisse de cælo, cum Filius Dei carnem de ea Virgine, de qua est natus, assumpserit.

ARTICULUS V.

Utrum Verbum ita assumpserit corpus & animam, ut divinitas, corpus, & anima in unam naturam coaluerint.

RESPONSIO.

Verbum non ita assumpsit corpus humanum, & animam rationalem, ut divinitas, corpus, & anima in unam coaluerint naturam: sed post unionem in Christo duæ sunt naturæ integræ, distinctæ, & inconfusæ, nempe divina & humana.

Est contra Eutychem, & probatur 1. ex Patribus, qui ante exortam Eutychanam hæresim scripserunt; pro quibus omnibus erunt Athanasius, in lib. de incarnatione.

earnatione Christi, ubi ait: Appellabitur perfectus Deus, & perfectus homo Christus... secundum rationem existendi sine defectu plenam & integram, ut unus sit utrinque per omnia idem & Deus, & homo. At si Christus simul est Deus & homo, perfectus Deus & perfectus homo, necessarii divinitatem integram habet, cum integra humanitate.

Ambrosius lib. 2. de fide cap. 4. Servemus, inquit, distinctionem divinitatis & carnis. Unus in utraque loquitur Dei Filius, quia in eodem utraque natura est. Et si idem loquitur, non uno semper loquitur modo... quasi Deus loquitur, quae sunt divina, quia Verbum est: quasi homo dixit, quae sunt humana, quia in mea substantia loquebatur.

Augustinus tract. 78. in Evangelium Joannis. Quid igitur, inquit, heretice, cum Christus sit Deus & homo, loquitur ut homo, & calumniaris Deo? Ille in se naturam commendat humanam, tu in illo audes deformare divinam.

Cyrillus in libro de incarnatione unigeniti cap. 13. ubi ait: Unus igitur est & ante incarnationem Deus verus, & qui in humanitate mansit id, quod erat, & est, & erit. Non discernendum igitur unum Dominum Jesum Christum in hominem seorsum, & seorsum in Deum, sed unum eundemque Jesum Christum esse dicimus, non ignorantes differentiam naturarum, sed eas inconfusas inter se servantes.

2. Ex Patribus, qui scripserunt post exortam haereticam Eutychianam; pro quibus omnibus sint sanctus Leo in sua ad Flavianum epistola, in qua sic loquitur: Salva igitur proprietate utriusque naturae, & in unam coeunte personam, suscepta est a maiestate humilitas, a virtute infirmitas, ab eternitate mortalitas, & ad persolvendum conditionis nostrae debitum, natura inviolabilis, natura est unita passibili. Porro, quod hic obiter observasse operae pretium erit, praefata epistola, jam a nobis multoties laudata, & postmodum laudanda; summæ auctoritatis est, cum olim ab omnibus totius orbis christiani Episcopis suscepta & subscripta fuerit.

Sanctus Fulgentius in libro de fide ad Petrum diaconum cap. 14. ubi hæc habet: Firmissime tene, & nullatenus dubites, Christum Filium Dei, sicut de Deo Patre plenum perfectumque Deum, ita de Virgine matre plenum perfectumque hominem genitum, id est, Verbum Deum, habentem sine peccato veram nostri generis carnem & animam rationalem.

Sanctus Gregorius lib. 18. moralium cap. 27. ubi ita loquitur: Ipse (Christus Jesus) ante secula de Patre sine matre, ipse in fine saeculorum de matre sine patre... manens unus ex utraque & in utraque natura, nec naturarum copulatione confusus, nec naturarum distinctione geminatus.

Et sanctus Damascenus lib. 3. orthodoxæ fidei cap. 3. Nos, inquit, Christum haud quaquam unius compositæ naturæ esse asserimus, neque ex aliis aliud, quemadmodum ex anima & corpore hominem, aut ex quatuor elementis corpus, verum ex aliis eadem; siquidem ex deitate & humanitate eundem Deum perfectum, & hominem perfectum & esse, & dici, atque ex duabus & in duabus naturis esse consuevit.

3. Ex Synodis particularibus, Alexandrina in causa Nestorii, Cyrillo præside celebrata, quæ in sua ad Nestorium synodica epistola sic loquitur: Unigenitum Dei Verbum ex Patris substantia natum... salutis nostræ causa descendisse, seque ad exinanitionem demisso, incarnatum & hominem factum... dicimus; id interim, quod suapte natura erat, non abiciens, sed hoc ipsum quod erat, hoc est, verus naturalisque Deus, licet carnem & sanguinem assumpserit, constanter manens: neque carnem in divinitatis naturam versam, nec contra rursus ineffabilem illam naturam in carnis substantiam transmutatam asserimus.

Lateranensi sub Martino primo can. 6. quo dicitur: Si quis secundum sanctos Patres non confitetur propriæ & secundum veritatem, in duabus & ex duabus naturis, substantialiter unitis, inconfuse, & indi-

visè unum eundemque esse Dominum & Deum Jesum Christum, condemnatus sit.

Hispalensi secunda, sancto Isidoro præside, actione 13. ubi referuntur, & adoptantur hæc sancti Fulgentii verba: Si quis in Domino nostro Jesu Christo aut duas naturas, aut unam noluerit, sive dubitaverit credere aut predicare personam... à catholica fide deprehenditur ac demonstratur extraneus... Verbum caro factum unus & plenus est Christus, unus ex utraque & in utraque, id est, in humana, divinaque natura.

Toletana XI. in præfatione, ubi hæc verba leguntur: Ita verbum caro factum est, ut non tantum ibi sit Verbum Dei, & hominis caro, sed etiam rationalis hominis anima; atque hoc totum, & Deus dicatur propter Deum, & homo propter hominem. In quo Dei filio duas credimus esse naturas, unam divinitatis, alteram humanitatis, &c.

Forojulienensis, in symbolo fidei dicente: In una Christi Jesu persona, verus Dei, verusque hominis filius, non alter hominis filius, & alter Dei; sed unus idemque Dei & hominis filius, in utraque natura, divina scilicet & humana, Deus verus, & homo verus... In utraque natura proprium eum, & non adoptivum Dei Filium confitemur, quia inconfusibiliter, & inseparabiliter, assumpto homine unus idemque est Dei & hominis filius.

4. Auctoritate Conciliorum generalium, Chalcedonenis in definitione fidei, in qua ait: Unum eundemque Christum (docemus) Filium, Dominum, unigenitum, in duabus naturis inconfuse, immutabiliter, indivise, inseparabiliter agnoscendum; nusquam subblata differentia naturarum propter unionem, magnifico salva proprietate utriusque naturæ, &c.

Constantinopolitani II. can. 8. quo dicitur: Si quis ex duabus naturis deitatis & humanitatis conficiens unitatem factam esse, vel unam naturam Dei Verbi incarnatam dicens, non sic eam excipit, sicut Patres docuerunt, quod ex divina natura & humana, unionem secundum substantiam facta, unus Christus effectus est, sed ex talibus vocibus unam naturam sive substantiam deitatis & carnis Christi introducere conatur, talis anathema sit... equaliter enim & eos, qui per partem dividunt, vel incidunt, & eos qui confundunt divine dispensationis mysterium Christi, rejicit & anathematizat Dei Ecclesia.

Constantinopolitani III. in fidei definitione verba Chalcedonenis proximè relata repetentis, & Nicæni II. in definitione fidei, in qua sic loquitur: Duas naturas confitemur ejus, qui incarnatus est propter nos, ex innumerata Dei genitrice semper Virgine Maria, perfectum eum Deum, & perfectum hominem cognoscentes.

Obj. 1. Joannis cap. 1. Verbum eodem modo dicitur caro factum, quo ejusdem Joannis cap. 2. aqua dicitur vinum facta. Sed aqua dicitur vinum facta per conversionem ejus in vinum. Ergo, &c. R. Verbum dicitur caro factum eodem modo, quoad formam verborum, quo aqua dicitur vinum facta; non eodem modo quoad sensum, qui in eadem verborum forma potest esse, & sæpe est diversus pro materiæ diversitate. Sic v.g. cum Apostolus Galat. cap. 3. dicit Christum factum esse maledictum, certè sensus non est, quod Christus conversus sit in maledictionem.

At inquit. Justinus Martyr in secunda pro Christianis apologia dicit, panem in Eucharistia fieri carnem Christi, sicut Verbum caro factum est. At panis in Eucharistia fit caro Christi per conversionem. Ergo, &c. R. Justinum Martirem loco laudato velle tantum, quod in Eucharistia verè caro Christi sit; sicut Verbum verè caro factum est. Verba sancti Martyris sunt: Quemadmodum per Verbum Dei caro factus Jesus Christus Servator noster, & carnem & sanguinem salutis nostræ causa habuit, ad eundem modum etiam eam, in qua per preces Verbi ejus, ab ipso profecti, gratia sunt actæ, alimoniam, unde sanguis & caro nostra per mutationem aluntur, incarnati illius Jesu carnem & sanguinem esse edocti sumus.

Obj. 2.

Obj. 2. Patres saepe comparant unionem divinitatis & humanitatis cum unionem animae rationalis & corporis. Sed ex unionem animae rationalis & corporis resultat una natura. Ergo pariter, &c. *R.* Patres comparant quidem unam unionem cum altera, at non in omnibus comparant, tantumque volunt, divinitatis cum humanitate unionem tam esse realem, physicam ac substantialem, quam realis, physica, ac substantialis est unio animae rationalis cum corpore; & sicut ex unionem animae rationalis cum corpore resultat unus homo, ita ex divinitatis & humanitatis unionem resultat unum Christum, qui est Deus homo, seu persona divina in naturis duabus, divina & humana, subsistens.

Hujus responsionis bonitas patet ex symbolo Athanasiano, in quo dicitur: *Qui licet Deus sit & homo, non duo tamen, sed unus est Christus. Unus autem non conversione divinitatis in carnem, sed assumptione humanitatis in Deum. Unus omnino, non confusione substantiae, sed unitate personae: nam sicut anima rationalis & caro unus est homo: ita Deus & homo unus est Christus.* Ex quibus verbis apparet, per illam unionem animae rationalis cum corpore comparationem aliud nihil intendi, quam quodd, sicut ex unionem animae cum corpore unus homo fit absque confusione, ita ex unionem divinitatis cum humanitate, manentibus illis distinctis inter se, & inconfusis, fit unus Christus; & quodd, sicut unio animae cum corpore, realis ac substantialis est, ita & realis ac substantialis est unio divinitatis cum humanitate: cum hoc tamen discrimine, quodd ex unionem animae & corporis resultat una natura; ex unionem verò divinitatis & humanitatis resultat una persona, habens duas naturas, divinam & humanam.

Obj. 3. Patres, ut Cyprianus, Augustinus, & Cyrillus unionem divinitatis cum humanitate nominant mixtionem. Ergo, &c. *R.* quod jam aliàs observatum est; Patres nomine mixtionis, quando eam ad unionem Verbi cum humanitate conjunctionem exprimendam adhibent, nihil aliud intelligunt, quam intimam & substantialem unionem, qua duo conjunguntur intimè, salva utriusque integritate.

Nata. Duplex distingui potest mixtio: una, qua duo sic intimè conjunguntur, & permiscuntur, ut utrumque integritatem suam amittat; talis est mixtio duorum liquorum: altera verò, qua duo intimè conjunguntur, & quasi permiscuntur, ita tamen ut utrumque servet suam integritatem; talis est mixtio duorum entium spiritualium, ut animae rationalis, & gratiae sanctificantis; vel duorum substantiarum, quarum una materia est, & altera spiritus, ut mixtio corporis humani & animae rationalis: de hac autem, non de illa mixtione loquuntur Patres citati, cum dicunt, Verbum per incarnationem mixtum esse homini, ut

Prob. 1. de sancto Cypriano: nam libro adversus idola, postquam dixit: *Deus cum homine miscetur*, statim subjicit: *Hic Deus noster, hic Christus est, qui mediator duorum, hominem induit, quem perducit ad Deum Patrem.* Quo modo loquendi apertè significat Deum Verbum, & humanitatem à Deo Verbo assumptam, tam retinere suam integritatem, quam suam retinet vestis, & corpus veste indutum: cum hoc tantum discrimine, quodd corpus & vestis per solam juxtapositionem conjungantur, Verbum verò, & humanitas assumpta conjungantur, & quasi permiscantur per intimam & substantialem unionem, ex qua resultat unus Christus, ac mediator Dei & hominum, qui est una persona subsistens in duabus naturis; vel, si vis, vi cuius Deus est homo vere, & homo vere. Deus. Unde sic statim prosequitur sanctus Martyr: *Quod homo est, esse Christus voluit.*

2. De sancto Augustino ex epistola 2. ad Volusianum; in ea enim sic loquitur: *In hac persona (Christi) mixtura est Dei & hominis, si tamen recedat auditor à consuetudine corporum, quae solent duo liquores ita commisceri, ut neuter servet integritatem suam.* Quibus verbis apertè significat, in incarnatione Ver-

bum mixtum esse homini, salva utriusque integritate, quod adhuc amplius declaratur ex eo, quod subjicit: *Ergo persona hominis mixtura est anima & corporis; persona autem Christi mixtura est Dei & hominis: sic enim loquendo, tam à mixture verbi cum homine, quam à mixture corporis cum anima, confusionem excludi: nam sicut intelligit, personam hominis mixturam esse animae & corporis, utroque manente inconfuso; ita intelligit, personam Christi mixturam esse Dei & hominis, utroque inconfuso manente; atque perinde est, ac si diceret: Sicut ex corpore & anima, sine confusione mixtis, & integritatem suam servantibus, resultat persona hominis, seu persona, quae est homo: ita ex Deo & homine, mixtis absque confusione, & suam servantibus integritatem, resultat persona Christi, seu persona, quae est Deus homo.*

3. De S. Cyrillo, ex ejus ad Joannem Antiochenum epistola, quae incipit, *Letentur caeli*, & in qua expressè ac disertè à mysterio incarnationis remouet eam mixtionem, qua duo ita confunduntur, ut utrumque, vel saltem alterutrum, suam integritatem amittat. *Tua verò sanctitas*, inquit, *illorum ora comprimere dignetur, qui concretionem, vel confusionem, vel commixtionem Verbi Dei cum carne factam esse dicunt: verisimile namque est nonnullos esse, qui ista quoque de me in vulgus jactent, quasi talia senserim, aut dixerim. Atqui tantum abest, ut eos etiam insanire existimem, qui vel aliquam conversionis adumbrationem in divinam Verbi naturam cadere posse suspicantur: manet enim illa, quod est, semper, &c.*

Obj. 4. S. Damascenus in sua dialectica cap. ultimo, docet expressè, ex duabus naturis, divina & humana, in Christo factam esse unam naturam compositam: Sic enim habet loco laudato; *Illud scire attinet, hypostaticam unionem unam rerum conjunctarum naturam efficere.* Ergo, &c. *R.* neg. ant. *Ad probationem R. Billium*, cujus versio nobis objicitur, malè vertisse naturam pro hypostasi, textus enim graecus habet *ἡ ἑνωσις*, non *ἡ οὐσία*. Praeterea, eodem capite negat idem Damascenus, ex duabus naturis unam tertiam compositam effici posse: sic enim inferius loquitur: *Illud autem intelligendum est, naturas quidem inter se per hypostasin uniri posse, ut in homine, & item naturam ab hypostasi assumi, & in ipsa subsistere posse: quae quidem ambo in Christo intueri licet, nam in eo naturae, divina nimirum & humana, copulae sunt; atque in Dei Verbi hypostasi, quae prius erat, animata ipsius caro subsistit, eamque hypostasin habuit.* At vero ut ex duabus naturis, natura una composita, aut ex duabus hypostasis una hypostasis efficiatur, omnino fieri nequit. Propterea quodd contrariae substantiales differentiae in una eademque natura simul esse non possunt: siquidem earum munus est, naturas eas, quibus insunt, inter se dirimere, &c. Vide eundem lib. de natura composita, in quo contra Acephalos accuratè probat, in Christo non esse naturam ex divinitate & humanitate compositam.

Obj. 5. S. Cyrillus negat duas naturas post unionem, ut probatur ex libro ad Reginas misso, ubi Athanasium laudans sic ait: *Cognoscimus illum Dei Filium & Deum esse secundum spiritum, filium autem hominis secundum carnem: non duas naturas... sed unam naturam divini Verbi incarnatam.* Ergo, &c. *R.* neg. ant. cujus falsitas ex innumeris sancti Cyrilli locis ostendi potest; pro quibus omnibus, unus aut alter hic nobis sufficiet. In epistola ad Nestorium scripta, quae incipit, *Intelligo quosdam*, in Concilio Ephesino lecta, & ab omnibus Concilii Patribus suscepta, sic loquitur: *Asserimus Verbum unita sibi secundum hypostasin carne, animata rationali anima, inexplicabili incomprehensibilique modo hominem factum... & quamvis naturae sint diversae, veratamen unionem coeuntes, unum nobis Christum & Filium effecerunt: non quodd naturarum differentia propter unionem sublata sit; verum quodd divinitas & humanitas* *secre.*

secreta quadam ineffabilique conjunctione in una persona unum nobis Jesum Christum & Filium constituerint. Juxta sanctum Doctorem igitur, in Christo post unionem naturæ manent diversæ, & divinitas ac humanitas, quamvis vera unionem coeuntes, non unam tertiam naturam, sed unum Christum, & unum Filium, qui simul Deus & homo est, constituerunt.

In epistola ad Joannem Antiochenum scripta, quæ incipit, *Latentur celi*, sanctus Cyrillus relata confessione Episcoporum Orientalium, in qua expressè admittunt duas naturas post unionem; in ea enim sic loquuntur: *Duarum naturarum facta est unio, & propterea unum Christum, unum Filium, unum Dominum confitemur, Secundum hunc inconfuse unitatis intellectum sanctam Virginem Deiparam esse confitemur, &c.* Hac, inquam, Orientalium confessione relata, Cyrillus sic continuè prosequitur: *Cum has ergo sacras vestras voces legissemus, & nos ipsos quoque non aliter sentire animadvertissemus, ... glorificavimus omnium Salvatorem Deum, &c.* Duas igitur in Christo naturas, eaque substantialiter & secundum hypostasim unitas, cum Orientalibus Episcopis agnoscebat Cyrillus, quod confirmatur ex eo, quod inferius hæc subiicit: *Unus est Dominus Jesus Christus, quamvis naturarum differentia non ignoretur, è quibus inexplicabilem illam unionem factam fuisse dicimus.*

Porrò quia non deerant, qui præfatam Orientalium confessionem, ipsumque Cyrillum ejus laudatorem, ed quod in illa Orientales duas naturas nominarent, & ita sentirent cum Nestorio, qui duas quoque naturas dicebat, ut refert Cyrillus ipse in communitorio ad Eulogium presbyterum, ibidem responderet, non omnia quæ dicunt hæretici, statim rejicienda esse, & Nestorium non errare, duas naturas dicendo, sed eorum substantialem & hypostaticam unionem negando. *Verum*, inquit, *qui hoc nomine nos accusant, respondendum est, non omnia, quæ hæretici dicunt, statim fugienda ac repudianda esse: multa enim consentiunt ex iis, quæ nos quoque asserimus. licet duas naturas esse dicat (Nestorius) carnis & Verbi Dei differentiam significans (in quo rectè sentit) est enim alia Verbi, alia carnis natura; attamen (in quo malè sentit) unionem unam nobiscum non conficitur (à quo errore longè absumus) nos enim illas adunantes, unum Christum, unum eundemque Filium, unum Dominum confitemur, &c.* Duas itaque naturas dicebat Cyrillus cum Nestorio; sed eas, contra eundem Nestorium, secundum hypostasim unitas, adeoque unum Christum, unum eundem Filium, unum Dominum efficientes constitebatur.

Ad probationem R. S. Cyrillum loco laudato non dicere, unam naturam Verbi incarnati: sed, quod longè aliud est, unam naturam Verbi incarnatam. Dicendo absolute & simpliciter unam naturam Verbi incarnati, unicam in Christo naturam assereret: at dicendo unam naturam Verbi incarnatam, non aliud intendit significare, & significat, quàm naturam divinam & humanam in Verbo unitas esse substantialiter, & secundum hypostasim, atque per unionem illam eas coivisse in unam personam, unum Christum, unum Filium, unum Dominum, ut ipse disertis verbis asserit in suo ad Eulogium communitorio proximè citato, ubi ait de Nestorio loquens: *Licet duas naturas esse dicat, carnis & Verbi Dei differentiam significans. attamen unionem unam nobiscum non conficitur: nos enim illas adunantes, unum Christum, unum eundem Filium, unum Dominum confitemur, & unam propterea Dei naturam incarnatam dicimus.* Quare quinta Synodus generalis canone 8. rectè mentem Cyrilli interpretatur, eum ait, Cyrillum, dicendo unam Dei Verbi naturam incarnatam, non aliud voluisse, quàm quod ex divina natura & humana, unionem secundum subsistentiam facta, unus Christus effectus est. Sed

Ad plenam loci, qui nobis objicitur, intelligentiam, Nota. Nestorius dicebat hominem assumptum cum Deo Verbo adorandum esse, sed tamquam alte-

rum cum altero, ac proinde duplici adoratione, una scilicet, quæ ad Dei Verbum, altera verò, quæ ad purum hominem assumptum terminaretur, quarumque prima esset adoratio latriæ, altera verò non. Blasphemam hanc Nestorii doctrinam damnavit Cyrillus in Alexandrina sua Synodo canone 8. quo dicitur: *Si quis hominem assumptum unam cum ipso Dei Verbo adorandum, una cum illo glorificandum, una cum illo tamquam alterum in altero existentem Deum appellandum esse dicere ausus fuerit, (hunc enim intellectum particula cum adjecta, perpetuo & necessario afferre consuevit) & non una potius adoratione Emmanuelem honorat; unamque illi glorificationem attribuit, quatenus Verbum factum est caro; anathema sit.*

Porrò in loco illo, qui nobis objicitur, non aliud intendit Cyrillus, quàm quod in præfato canone: *Agnoscamus*, inquit cum Athanasio in lib. de incarnatione Verbi, illum Dei Filium Deum esse secundum spiritum; filium autem hominis secundum carnem: non duas naturas (scilicet non substantialiter, sed accidentaliter tantum unitas) unam (divinam) adorandam (adoratione latriæ) alteram non adorandam (eadem illa adoratione) sed unam naturam divini Verbi incarnatam, quæ simul cum ejus carne una adoratione (latriæ) adoratur: neque duos rursus filios, alterum verum adorandumque (latriæ) nempe Filium Dei; alterum ex Maria hominem (purum, adeoque) non adorandum (latriæ), sed per gratiam, perinde ac ceteri homines in filium cooptatum, &c. (proindeque non nisi inferiori adoratione, quæ dulia dicitur adorandum.)

Quid igitur hic volunt Athanasius & Cyrillus? In Christo non esse alterum & alterum, sed unum; non esse duos filios, unum Dei, & alterum hominis, sed unum, qui simul est Filius Dei & hominis, adeoque in Christo non esse duos, simul quidem adorandos, sed adoratione diversâ, quorum scilicet unus, nempe Filius Dei, supremæ, alter verò, nempe filius hominis, inferiori adoratione adorandus sit; sed unum tantum, unica, nempe supremæ adoratione adorandum, utpote Emmanuelem, seu Deum simul & hominem.

Breviter, hic Athanasius & Cyrillus agnoscunt, non duas naturas, sed unam naturam divini Verbi incarnatam, hoc est, Christum non esse duas naturas discretas, & in recto, sed unam naturam Verbi divini humanæ conjunctam hypostaticè, proindeque unam in recto, nempe divinam, & alteram in obliquo, nempe humanam, atque aded Christum non esse duos, sed unum, nempe Verbum cum sua divina natura habens humanam, quacum una supremæ adoratione adorandum est.

ARTICULUS VI.

Utrum Verbum ita corpus humanum, & animam rationalem assumpserit, ut divinitas, corpus, & anima in unam personam coalescerint.

RESPONSIO.

Verbum sic corpus humanum, & animam rationalem assumpsit, ut divinitas, corpus, & anima in unam & eandem personam coalescerint, hoc est, ut post assumptionem, una & eadem persona in duabus naturis, divina & humana, subsistat, atque ita una & eadem persona simul sit Deus & homo.

Est contra Theodorum Mopsuestenum, & Nestorium, & prob. 1. auctoritate Scripturæ. Joannis cap. 1. dicitur: *Verbum caro factum est.* Ergo vel Verbum desit esse Deus, quod dici non potest, nec dicunt Theodorus, & Nestorius; vel Verbum simul est Deus & homo, adeoque una & eadem persona simul est Deus & homo. Ad Philippenses cap. 2. sic loquitur Apostolus: *Hoc enim sentite in vobis, quod & in Christo Jesu, qui cum in forma Dei esset, non rapinam arbitratus est, esse se aequalem Deo; sed semetipsum exinanivit, formam servi accipiens, in similitudinem*